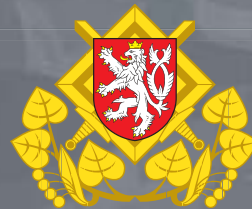

atim+

WINTER SURVIVAL

WINTER SURVIVAL

ZNÁ VÍTĚZE

Mnohakilometrové přesuny těžkým horským terénem, lezení ve skalách, záchrana raněného, střelba z laserové pušky, běžecká štafeta nebo noční bivakování. To byl letošní 28. ročník mezinárodního mistrovství Armády ČR v zimním přírodním víceboji Winter Survival. Na start se postavilo šestnáct tříčlenných vojenských hlídek, které měly před sebou čtyři dny v nadmořské výšce 1300 metrů nad mořem v horském prostředí Jeseníků. To, že se jedná o závod opravdu extrémní, dokazuje i to, že ho dokončilo jen třináct týmů.

„Závod je to náročný a donutí vás sáhnout si až na dno sil,“ řekl při zahájení letošního ročníku tradičního závodu rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál Jan Farlík. Jak dodávají pořadatelé, Winter Survival je závod, kde nevíteží jednotlivec, ale tým.

A začalo se opravdu zostra. V pondělí ještě před rozbřeskem opustila družstva Ovčárnu a začala pomalu ukusovat kilometry z trasy, kterou si pro ně letos pořadatelé přichystali. „Už abychom tam byli,“ znělo přání jednoho ze závodníků před putováním prvního dne. Během dlouhých celodenních přesunů nakonec závodníci celkem urazili kolem stovky kilometrů. Kdykoliv to bylo možné, přepravovali se na lyžích, a tam, kde sněhu nebyl dostatek, museli jít chtít nechtě po svých.

Nastaly čtyři dny a tři noci, které prověřily kondici všech týmů. Letošní ročník tohoto extrémního závodu, na který se jednotlivé týmy individuálně připravují celý rok, byl extrémní i co se týče počasí. To si připravilo pro závodníky opravdu „skvělé“ podmínky – teploty hluboko pod bodem mrazu, mlhu, pěknou nálož sněhové nadílky, vítr – a to všechno při zvládnutí připravených disciplín. Je to opravdu soutěž, do které se pustí jen zdatní a skvěle připravení borci.

Připraveny pro ně byly i leccaké nástrahy, a to nejen přísné časové limity a náročné horské trasy. Závodníci dopředu netušili, jaký program je vlastně čeká. Podrobnosti o disciplínách daného dne se dozvídali vždy až ráno, aby se prověřila jejich schopnost reagovat na nenadálé situace. Aby toho nebylo málo, měli pořadatelé v záloze ještě další překvapení. Poté co týmy v pondělí přenocovaly na Rabštejně, je na místo startu dalšího dne připravil vrtulník.

Noc v bivacích, střelba, běh na skialpech

Dvě ze tří nocí během konání závodu strávili účastníci pod širým nebem v bivacích. „Ta

první noc byla hodně krutá, na místo jsme dorazili po půlnoci, a už ve čtyři nás budili do dalšího dne,“ ohlédl se za průběhem soutěže člen jednoho ze dvou týmů Univerzity obrany, které se umístily na 8. a 11. místě.

První tři dny závodu se družstva musela pasovat nejen s narůstající únavou z dlouhých pochodů, ale také s disciplínami, které na ně cestou čekaly. Na sjezdovce svázeli raněného, stříleli z ruční zbraně, ve tmě lezli po

skalách, dávali první pomoc po útoku dronem nebo rozmísťovali miny kolem vodní nádrže. „Tento ročník byl opravdu těžký. Co jsem se bavila s kamarády, tak říkali, že oproti předchozím ročníkům to bylo opravdu hodně náročné,“ zhodnotila v cíli posledního dne rotná Lenka Barešová, jediná žena ve startovním poli.

Poslední noc již závodníci strávili na Ovčárně a ve čtvrtek dopoledne se pustili do závěrečné disciplíny, kterou byl sportovní víceboj. Závodníci nejprve stříleli z laserové pušky pět ran vleže a pět ran vestoje na terče vzdálené deset metrů, podle výsledků se pak stanovilo pořadí štafety. První členové týmu běželi svůj úsek na skialpech, druzí na běžkách a třetí na sněžnicích. Po každém úseku ještě navíc házeli závodníci gumovým granátem na kruhový terč ve vzdálenosti 15 metrů.

Nováček soutěže vítězem

Na start mistrovství Armády České republiky v zimním přírodním víceboji nastoupilo

šestnáct domácích týmů, původně přihlášená družstva ze Slovenska, Polska a Francie svou účast odřekla. Naopak se letošního ročníku poprvé účastnilo družstvo Speciální pořádkové jednotky Krajského

ředitelství policie Jihomoravského kraje a Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje. Dva týmy postavila také Univerzita obrany, do soutěže se rovněž zapojili příslušníci aktivní zálohy KVV Brno.

Družstvo Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje (HZS MSK) ve složení Tomáš Petreček, Jan Císař a Tomáš Matara se stalo v kategorii Open absolutním vítězem 28. ročníku zimního armádního víceboje Winter Survival 2026. Titul Přeborníka AČR vybojoval tým Agentury logistiky, následovaný družstvy 14. pluku logistické podpory a 13. dělostřeleckého pluku.

Vítězné družstvo HZS MSK bylo nováčkem na Winter Survivalu, určitě jim ale nechyběly potřebné zkušenosti. „Na hory jezdíme rádi na civilní závody, máme rádi skialpy, dobrodružství, přežití a orientaci v přírodě, takže pro nás to byl velký zážitek,“ zhodnotil úspěšnou účast v závodu člen týmu severomoravských hasičů.

Slavnostní vyhlášení výsledků proběhlo na horské chatě Ovčárna ještě ve čtvrtek večer. Jak jinak než za přítomnosti typického horského počasí – poletujících vloček a mrazivého víchru.

„Všichni účastníci mají můj respekt za to, že jste se do této extrémní soutěže přihlásili, že jste ji absolvovali a že jste sami sobě dokázali nejen to, že máte skvělou fyziku, ke které bylo nutné přidat psychickou odolnost, protože mnohdy jste šli tzv. na krev, abyste celý závod zvládli,“ řekl účastníkům při vyhlášení výsledků 1. zástupce náčelníka GŠ generálporučík Miroslav Hlaváč, který reprezentoval organizátora celé akce – Generální štáb AČR.

Ceny nejúspěšnějším týmům spolu s generálem Hlaváčem předával brigádní generál Jan Farlík, rektor-velitel Univerzity obrany, která soutěž zajišťovala pořadatelsky.

*Text: Viktor Sliva, Anna Černá a Michal Šmíraus,
foto: Martin Tempir*

VOJENSKÉ SOKOLNICTVÍ

PŘIROZENÉ ŘEŠENÍ HIGH-TECH PROBLÉMU

Nasazení dravých ptáků, především orlů, k ochraně vojenských letišť před hrozbou dronů je perspektivní a efektivní metoda, která doplňuje stávající bezpečnostní opatření. Budoucnost protidronové ochrany tak může spočívat v kombinaci moderních technologií a přírodních predátorů, čímž se může významně zvýšit efektivita schopnosti obrany proti novým formám hrozeb dnešní doby a zároveň sníží environmentální dopady. Využití orlů a dalších dravých ptáků představuje nejen účinnou a ekologickou, ale i kulturně hodnotnou metodu, která navazuje na tradice válečných sokolníků a přináší nové možnosti v moderní armádní praxi. Armáda tím získává nejen účinného pomocníka, ale i symbol spojení síly přírody s moderní technikou.

Biologická ochrana využívající sokolnictví vedených dravců je již téměř 40 let běžnou součástí každého vojenského a většiny civilních letišť. Dravci jsou využíváni primárně ke snížení výskytu a migrace živočichů v letištních prostorech, a tím k minimalizaci nebezpečí jejich střetu s letadly. Oproti tomu vojenské sokolnictví je přímé nasazení dravců proti bojovým prostředkům protivníka.

Drony – hrozba letišť

V posledních letech přibyla totiž další hrozba pro letecký provoz a zabezpečení vojenských letišť, kterou se staly bezpilotní letouny neboli drony. Ty se staly běžným a dostupným nástrojem nejen civilního, ale i vojenského využití. Jejich schopnost rychlého a nepozorovaného přesunu, možnost provádění průzkumu, úmyslné srážky s letadlem, či dokonce nesení výbušnin a úmyslný útok na infrastrukturu letiště, jako je řídicí věž nebo sklad paliva, představují závažnou

hrozbu pro vojenská zařízení, zejména vojenská letiště, která jsou klíčovými objekty pro obranyschopnost naší země. Také civilní, tzv. rekreační drony neopatrného amatérského pilota mohou představovat vážné nebezpečí v podobě neúmyslného narušení a zastavení provozu letiště pouhým vletem do jeho kontrolovaného vzdušného prostoru. Srážka dronu s letadlem může mít fatální následky.

K ochraně letišť před nelegálními drony jsou dnes využívány moderní technologie od kamerových systémů a specializovaných radarů pro detekci dronů, rušení signálu mezi dronem a operátorem až po síťové zbraně a systémy kybernetického převzetí kontroly, které však mají svá omezení. Nejčastější leteckou hrozbou není vojenský bezpilotní letoun (UAV), ale komerční dron, který často operuje pod prahem radaru, v přeplněném elektromagnetickém prostředí a pro jeho

malé rozměry a vysokou rychlost je jeho sestřelování a chytání do sítě téměř nemožné. Radarová detekce často generuje falešně pozitivní výsledky, zatímco metody rušení potenciálně riskují narušení klíčové komunikace, navigace a řízení letového provozu, navíc stále existuje riziko, že se dron vymkne kontrole a zřítí.

Orli – efektivní a ekologická ochrana

Proto je potřeba začlenit do ochrany osvědčená a jednoduchá řešení. Inovativní, přitom tradiční, efektivní a ekologickou metodou ochrany vzdušného prostoru letišť, s minimálními dopady oproti výše zmíněným technickým řešením, je nasazení dravých ptáků, především orlů. Tento přirozený způsob eliminace nevyžaduje použití rušiček signálu ani střelných zbraní, čímž se minimalizuje riziko poškození infrastruktury nebo zasažení civilního obyvatelstva v okolí letiště. Využití orlů však nevyklučuje společné nasazení s technickými prostředky a jedná se o inovativní a atraktivní PR nástroj s možností dlouhodobého využití s relativně nízkými provozními náklady.

Orli patří mezi nejmohutnější a nejobratnější predátory vzduchu, jejichž rychlost, zraková vybavenost a síla jim umožňují efektivně zachytit malý a rychle se pohybující cíl. Orel je schopný spatřit dron na vzdálenost několika

kilometrů a síla orlích pařátů 15× převyšuje sílu mužského stisku, takže jsou schopni bezpečně svést zachycený dron k zemi, stejně jako svou ulovenou kořist.

Dravci jako preventivní faktor

Významnou výhodou využití orlů je jejich schopnost operovat samostatně a za různých povětrnostních podmínek, kdy elektronické systémy mohou mít omezený dosah či spolehlivost a lidští operátoři nemusí dron zrakem ani zaznamenat. Přítomnost dravých ptáků navíc působí jako preventivní faktor proti neoprávněnému nasazení dronů v chráněné zóně.

K antidronové ochraně dnes používají dravce desítky hotelů po celém světě, aby uchránily své VIP hosty před drony paparazziů, vězeňské služby je používají k zachytávání drog pašovaných pomocí dronů přímo do oken vězeňské cely. Některé armády a bezpečnostní složky již také pilotně využívají dravé ptáky k antidronové ochraně letišť a strategických objektů. Mezi armády a bezpečnostní složky, které tuto metodu využívají, patří například:

Nizozemsko – Nizozemská národní policie jako první zahájila operační testování dronů s využitím orlů kolem roku 2016 ve spolupráci se soukromou firmou. Program prokázal, že vycvičení ptáci dokáží spolehlivě zachytit malé komerční drony během kontrolovaných cvičení. Nizozemci však program nakonec ukončili kvůli obavám o dobré životní podmínky zvířat.

Francie – Francouzské letectvo využívá orly na letecké základně Mont-de-Marsan jako součást ochranných opatření proti dronům. Na rozdíl od nizozemského modelu Francie kladla důraz na včasnou přípravu, zesílenou ochranu drápů pomocí kevlaru a kůže.

Německo – Německá armáda a letiště rovněž testují využití dravců jako součást antidronových opatření.

USA – Kromě různých technických protidronových systémů některé americké vojenské a bezpečnostní jednotky experimentují s využitím sokolnictví pro kontrolu vzdušného prostoru.

Kanada – Pearsonovo mezinárodní letiště v Torontu chrání před drony bělohlavý orl Ivan.

Výcvik orlů k ničení dronů vychází z tradičních sokolnických metod krouživého čekání a lovu z pěsti. Orli jsou cvičeni, aby po vypuštění buď okamžitě zaútočili na dron, nebo vystoupali nad letištní plochu, zrakem identifikovali dron, zachytili jej a bezpečně svedli na zem. Celý projekt byl konzultován s předními českými sokolníky a setkal se s pozitivním přijetím, avšak s obavou o možné zranění ptáků.

V případě vojenských dravců, stejně jako při použití vojenských psů či vojáků samotných je však potřeba s určitou mírou přijatelného rizika počítat, samozřejmě za předpokladu využití poznatků z letecké základny Mont-de-Marsan a použití adekvátních ochranných prostředků pro aktivní i pasivní bezpečnost dravce.

Text a foto: Martin Říha

